

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

До 75-річчя Київського національного торговельно-економічного університету

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина IV

Вінниця 2021

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. IX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 14-16 вересн. 2021 р. Вінниця, 2021. Ч. 4. 272с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, проблеми розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості: теоретичний і прикладний аспекти, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартинова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець Вікторія, д-р екон. наук, професор, **Громова Ольга**, д-р екон. наук, доцент, **Корж Наталія**, д-р екон. наук, професор, **Іваницька Наталя**, д-р філол. наук, професор, **Нікітішин Андрій**, д-р екон. наук, доцент, **Прутська Олена**, д-р екон. наук, професор, **Хачатрян Валентина**, д-р екон. наук, доцент, **Чорна Наталія**, д-р іст. наук, професор, **Штифурак Віра**, д-р пед. наук, професор, **Бондар Анна**, канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Крупельницька Ірина**, канд. екон. наук, доцент, **Мельничук Оксана**, канд. екон. наук, доцент, **Мерінова Світлана**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова Алла**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-962-1

Лариса Довгань,

канд. пед. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-4742-6570>

ResearcherID [L-8356-2018](https://orcid.org/0000-0003-4742-6570)

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕТОДИЦІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті з'ясовано сутність інформатизованого навчання, розглянуто сучасні аспекти використання інформаційних технологій у закладах вищої освіти. Визначено головні переваги та проблеми використання інформаційних технологій при викладанні іноземних мов здобувачам вищої освіти.

Ключові слова: *інформаційні технології, вища освіта, методика, вивчення іноземних мов.*

Постановка проблеми. Сучасна вища освіта України знаходиться на шляху реформування, відбуваються об'єктивно необхідні зміни щодо перегляду традиційних концепцій, теоретичних та методичних підходів як до організації освітнього процесу в цілому, так і до викладання окремих навчальних дисциплін.

Використання інноваційних інформаційно-комунікаційних засобів навчання займає вагомую позицію в структурі освітнього процесу у вищих закладах освіти. Так, зокрема, інтернет-ресурси є невід'ємною складовою процесу викладання іноземних мов, оскільки вони ефективно забезпечують доступ до потрібної інформації, медіа-технологій, дозволяють викладачеві здійснювати швидкий обмін навчальними матеріалами, контролювати результати навчання тощо.

На наш погляд, інформаційні технології є дієвим інструментом навчання (але лише інструментом), за допомогою якого здобувачі вищої освіти можуть ефективніше здобути знання і отримати необхідні загальні та професійні компетентності, а тому їх застосування потребує ретельного науково-

теоретичного обґрунтування шляхом критичного вивчення проблем та дослідження особливостей при впровадженні методів і методик змішаного навчання у викладання навчальних дисциплін у вищій школі, зокрема іноземної мови, що і обумовило проблематику та актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок в розробку теоретичних засад, дослідження практичних аспектів та особливостей використання інформаційних технологій в освітньому процесі зробили у своїх працях такі учені як Г. Вороніна, Н. Гаврилук, С. Голівець, І. Зачепа, О. Осаульчик, І. Погорельська, Н. Тимошук та ін.

Проте подальших досліджень потребує проблематика впровадження та удосконалення застосування методики використання інформаційних технологій при викладанні іноземних мов здобувачам вищої освіти.

Мета статті. Метою даного дослідження є вивчення освітнього потенціалу інформаційних технологій під час вивчення іноземних мов.

Виклад основного матеріалу. Сучасний навчальний процес у вищій освіті вже важко уявити без широкого застосування сучасних інформаційних технологій.

Сьогодні інформатизація освіти розглядається як упорядкована сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення освітніх інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу [1, с. 45].

Інтернет став одним із найважливіших засобів отримання та розповсюдження інформації як для вчителів, так і для учнів. Впровадження сучасних освітніх цифрових методик та використання електронних дидактичних засобів роблять практику викладання набагато ефективнішою. Цифрові ресурси допомагають учням розвивати навички словесної взаємодії, збільшувати свій словниковий запас та покращувати розуміння читання [4].

Ми поділяємо думку таких дослідників, як Голівець С. В. і Погорельська І. Б., які слушно зазначають, що інформаційні технології можуть надати суттєву допомогу в поглибленні знань аспектів мови та розвитку вмінь

мовленнєвої діяльності: від вивчення лексики, відпрацювання вимови, навчання діалогічного мовлення, навчання письму до тестування набутих знань. Використання комп'ютерної техніки при вивченні іноземної мови професійного спрямування відкриває доступ до нових джерел інформації, підвищує мотивацію слухачів до отримання та обробки професійної інформації іноземною мовою, підвищує ефективність самостійної роботи, дає нові можливості для надбання та закріплення професійних навичок, дозволяє реалізовувати якісно нові форми та методи навчання іноземної мови професійного спрямування [1, с. 44-45.]

Для поліпшення методики викладання іноземної мови та вдосконалення інтерактивної складової В. Крикун рекомендує використовувати такі онлайн-ресурси [2]:

- Inspiration – програма, спрямована на забезпечення візуалізації дидактичного матеріалу, спільне складання діаграм, карток та схем.

- Plickers – мобільний додаток, який “зчитує” спеціальні картки з відповідями учнів за лічені секунди та виводить статистику на екран телефону вчителя. Додаток використовують для швидкої перевірки, аби дізнатись, чи розуміють учні поняття та чи освоюють ключові навички.

- Kahhot! – навчальна ігрова програма, яка передбачає можливість створення серії запитань з кількома варіантами відповідей, визначення потрібного формату і кількості запитань, додавання відео, зображень та діаграм.

- H5P – дозволяє створювати інтерактивний вміст, який поділятиметься на кілька категорій: ігри, мультимедіа, запитання та соціальні мережі.

- Poodle – набір інструментів для вчителів мов, створений для розробки більш динамічних курсів. Це одна з технологій онлайн аудіо- та відеозйомки, що доступні для навчального процесу.

- TurnItIn– інструмент, що допомагає викладачам перевіряти студентські роботи і виявляти плагіат. Програма порівнює роботи студентів з найточнішою базою даних для порівняння текстів, вказує обсяг матеріалу, який збігається зі змістом бази даних, і дозволяє педагогам дізнатися, яка частка письмової роботи не оригінальна.

- Moodle – навчальна платформа, яка забезпечує викладачів, студентів та керівників набором інструментів для комп'ютеризованого навчання, зокрема й дистанційного.

- Graasp – платформа, що дозволяє створювати багатий досвід навчання за допомогою матеріалів з Інтернету, захоплюючі заходи, професійні тренінги чи заняття, отримувати доступ до сотні ресурсів, що охоплюють найрізноманітніші теми, взаємодіяти зі спільнотами, які вас цікавлять, обговорювати теми з однодумцями, брати участь як у віртуальних, так і в реальних подіях, спілкуйтесь із усталеними спільнотами практиків та групами за інтересами, ділитися знаннями, створювати та керувати навчальними матеріалами з колегами, співпрацюйте як всередині організацій, так і між ними, готувати інтерактивні презентації тощо.

Сучасні дослідники слушно зазначають, що впровадження сучасних освітніх цифрових методів та використання електронних дидактичних засобів значно підвищує ефективність навчального процесу. Наявність Інтернету дозволяє університетам запроваджувати новітні освітні курси, що подекуди робить традиційні методи навчання менш популярними серед студентів, адже традиційні освітні технології не завжди відповідають сучасним викликам і деякі з них є вже застарілими. Електронна педагогіка як область загальної педагогічної науки, в свою чергу, цілком відповідає потребам сучасного цифрового покоління [5].

На нашу думку, головними перевагами імплементації інформаційних технологій у навчальний процес ЗВО є наступні:

1. Створення навчального мовного середовища та умов для спілкування з носіями мови.
2. Можливість забезпечення індивідуалізації та персоналізації навчального процесу, підвищення пізнавального інтересу студентів.
3. Підвищення зацікавленості студентів у навчальному матеріалі.
4. Забезпечення можливості осучаснення та оновлення змісту навчальної дисципліни.

5. Безперервний доступ учасників освітнього процесу до навчальних матеріалів, словників, підручників тощо.

6. Наявність програм та освітніх платформ, що пропонують автоматизовану перевірку тестових завдань і, відповідно, створюють умови для самовдосконалення та поглиблення знань.

7. Забезпечення швидкого зворотного зв'язку і контролю дій студентів у процесі навчання.

Однак, на нашу думку, проблем є питання відносно того, що імплементація інформаційних технологій в процесі викладання у вищій школах часто стає самоціллю викладачів або адміністрації закладів освіти у перегонах по здобуттю певних рейтингових позицій освітнього закладу.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, використання можливостей всесвітньої мережі Інтернет, мультимедійних мережевих навчальних комплексів, освітніх платформ та програмних систем під час вивчення іноземних мов суттєво підвищує ефективність навчання та мотивацію студентів до оволодіння мовою, а також забезпечує викладача базовими інструментами, що забезпечують модернізацію освітнього процесу та поліпшення якісних результатів навчання.

Список використаних джерел:

1. Голівець С. В., Погорельська І. Б. Використання інформаційних технологій при навчанні іноземних мов. *Вісник Національного Університету Оборони України*. 2012. 5 (30). С. 44-47.

2. Марковська М. 10 онлайн-ресурсів, що знадобляться на уроках URL: <https://nus.org.ua/articles/10-onlajn-resursiv-shho-znadoblyatsya-na-urokah/>

3. Петрова О. Б., Попова Н. О., Акавець І. В. Застосування інтернет-ресурсів у навчанні іноземних мов як реалізація основних дидактичних принципів. *Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії: Збірник статей III Міжнародної наукової конференції*. Харків, ВД "ІНЖЕК", 2012. С.78-87 .

4. Ivanytska N., Tymoshchuk N., Dovhan L., Osaulchuk O. & Havryliuk N. Effectiveness of digital resources in the learning management system within online education of future entrepreneurs. *Journal of Entrepreneurship Education*. 2021. Vol. 24 (4). P. 1-8.

5. Havryliuk N., Osaulchuk O., Dovhan L. & Bondar N. Implementation of e-learning as Society. Integration. Education. *Proceedings of the International Scientific Conference*. 2020. Vol. IV. P. 449-459. DOI: <https://doi.org/10.17770/sie2020vol4.5019>

УДК 37.046.16/37.0.11.31

Ірина Западинська,

канд. пед. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3967-7583>

ResearcherID [M-8291-2016](https://orcid.org/0000-0002-3967-7583)

ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У статті порушується проблема застосування базових компетентцій як основа підготовки майбутнього фахівця. Використання на сучасному етапі розвитку вітчизняної вищої школи формування базових компетентцій обумовлене зростаючими потребами ринку праці, що потребує компетентного спеціаліста з активною життєвою й фаховою позиціями, який зможе адаптуватися до ринкових умов й громадянського суспільства. Зосереджена увага на ключових поняттях базових компетентцій: “компетентність” і “компетенція”. Основні положення компетентнісного підходу – це побудова стандартів вищої освіти нового покоління на основі професійної спрямованості; необхідність переходу від кваліфікаційної характеристики до компетенції, яка дозволяє людині знаходити рішення в будь-яких професійних і життєвих ситуаціях, що уможливорює діяльність освіченої особистості незалежно від локального чи глобального ринку праці.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина ІV

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 01.09.2021. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 15,81.
Обл.-вид. арк. 13,09. Тираж 1. Зам. № 337.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25